

SÖDERKÖPING.SE

PLANBESKRIVNING 1(20)

Dnr: SBF 2018–1456

PLANBESKRIVNING

DP 171

Laga kraft-handling

Detaljplan för del av Tyrislöt 1:29 (Norra Finnö Reningsverk), Norra Finnö, Söderköpings kommun, Östergötlands län

Upprättad: 2023-08-17

Godkänd för samråd och granskning: SBN 2018-10-02 § 83

Samrådstitid: 2018-10-04 – 2018-10-26

Granskningstid: 2019-01-15 – 2019-02-15

Nytt beslut för granskning: SBN 2021-09-29 § 90

Ny granskningstid: 2021-10-08 – 2021-10-29

Ny granskningstid: 2023-06-29 – 2023-07-30

Antagen: KF 2023-10-16 §110

Laga kraft: 2024-08-29

Sammanfattning av planförslaget

Detaljplanen ska göra det möjligt att bygga ett nytt reningsverk i Tyrislöt på Norra Finnö. Det nya reningsverket ska kunna ta hand om avloppsvatten från Sanden, Gäddvik och Tyrislöt. Åtgärden syftar även till att verksamhetsområde för VA ska kunna utökas på Norra Finnö. Planförslaget innebär att byggrätt kommer skapas för reningsverk och transformatorstation. Norr om reningsverket planläggs ett naturområde för att säkerställa att skogsområdet har ett långvarigt skydd över tid.

Ärendets gång: Serviceförvaltningens VA-enhet har behov av att förbättra VA-försörjningen på Norra Finnö. Medel söktes från länsstyrelsens för att bygga samman befintliga reningsverk på Norra Finnö. Ett antal områden på Norra Finnö diskuterades och ett av de möjliga alternativen valdes. Därefter söktes planuppdrag för det aktuella området. I strategisk miljöbedömning fördjupas undersökta alternativ. Samhällsbyggnadsnämnden gav den 2018-06-05 § 48 samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att ta fram en detaljplan för del av Tyrislöt 1:29.

Samhällsbyggnadsnämnden fattade den 2018-10-02 beslut om att samråd och granskning kan ske om planförslaget. Samråd skedde 2018-10-04 – 2018-10-26. Granskning genomfördes 2019-01-15 – 2019-02-15.

Planförslaget antogs i kommunfullmäktige den 2019-06-26 § 72 och överklagades därefter. Efter att ärendet behandlats och upphävts i mark- och miljödomstolen (Målnummer P 3498–19) har samhällsbyggnadsförvaltningen omarbetat förslaget. En lokaliseringstudie har tagits fram med syfte att utreda det optimala läget för ett nytt reningsverk då behovet av ett nytt reningsverk fortfarande kvarstår. Lokaliseringstudie förespråkar samma område som behandlats tidigare. På grund av detta rekommenderar samhällsbyggnadsförvaltningen att planförslaget kan ställas ut på granskning på nytt.

Samhällsbyggnadsnämnden gav den SBN 2021-09-29 § 90 Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att granskning återigen kan ske om planförslaget. Granskning skedde på nytt mellan 2021-10-08 – 2021-10-29.

Ärendet antogs av kommunfullmäktige den 2021-12-06 § 126 överklagades därefter till mark- och miljödomstolen (Målnummer P 423-22). Mark- och miljödomstolen gjorde bedömningen att det tilltänka avloppsreningsanläggning inom planområdet inte medför sådana olägenheter för omgivningen att de utgör skäl att upphäva beslutet att anta detaljplanen.

Mark- och miljödomstolens beslut överklagades till mark- och miljööverdomstolen och beviljades prövningstillstånd (Målnummer P

7467-22). Beslut om antagande upphävdes utifrån grunden att granskningsutlåtandet inte hade skickats ut innan antagandebeslutet.

Utifrån grunden att kommunen har gjort en formell brist i handläggningen görs granskningsfarandet om. Inga justeringar i planförslaget gjordes innan planförslaget skickades ut på granskning nummer tre.

Kommunfullmäktige beslutade 2023-10-16 §110 att anta detaljplanen på nytt och överklagades därefter. Mark- och miljödomstolen (mål nr P 5819-23) beslutade av avslå alla överklaganden. Mark- och miljööverdomstolen (mål nr P 6746-24) valde att inte ge prövningstillstånd vid förfrågan.

Detaljplanen fick därmed laga kraft 2024-08-29.

Handlingar

Planen består av följande handlingar:

- Plankarta i skala 1:500 (A2)
- Planbeskrivning
- Fastighetsförteckning
- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande
- Granskningsutlåtande nummer 2
- Granskningsutlåtande nummer 3
- Undersökning om betydande miljöpåverkan
- Strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning (MKB)
- Lokaliseringsutredning

Planförfarande

Detaljplanen antas med utökat förfarande eftersom den anses vara av principiell betydelse.

Planens syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att pröva lämpligheten att uppföra ett nytt reningsverk på Norra Finnö. Ett nytt avloppsreningsverk förbättrar reningen av avloppsvatten och ger möjlighet att anpassa verket efter säsongsvariationen samt samordning av kommunalt driftsansvar. Syftet är vidare att säkra tillräcklig byggrätt för reningsverkets funktion och möjliggöra eventuell utbyggnad i framtiden.

Detaljplanen planlägger även allmän plats natur. Syftet med att planlägga natur är att säkerställa att skogen har ett långvarigt skydd. Skogen avskiljer reningsverket från bostäder i norr. Skogen skapar även ett samband till planbestämmelse om att träd ska planteras inom kvartersmark.

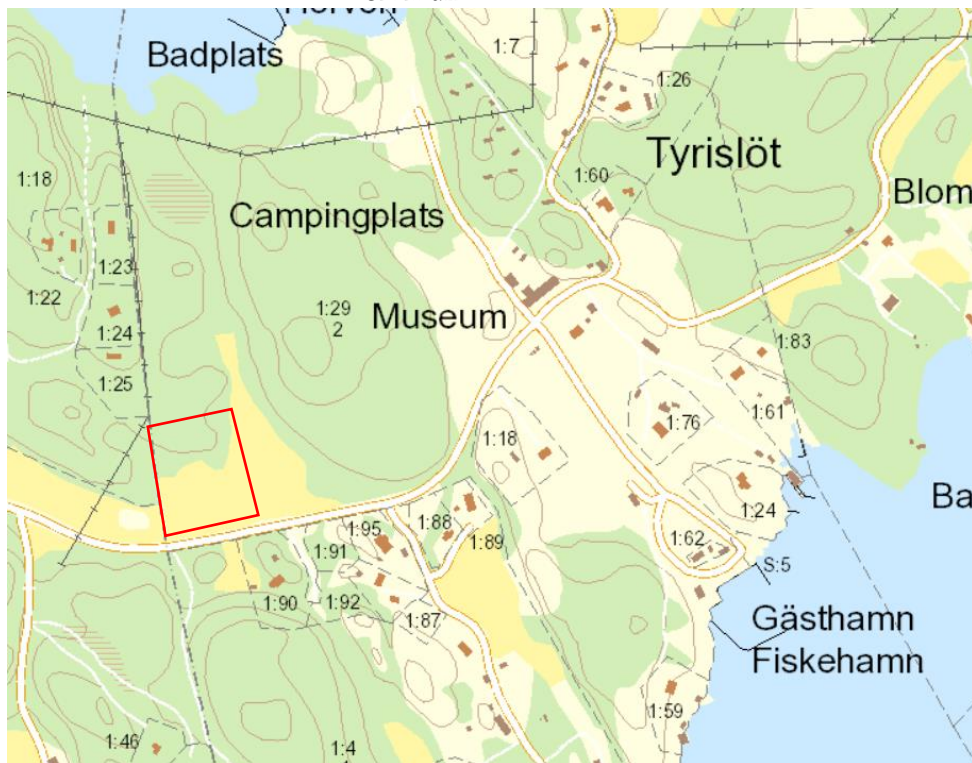
Förenlighet med 3, 4 och 5 kap miljöbalken

För att utreda betydande miljöpåverkan har en strategisk miljöbedömning med tillhörande MKB upprättats. Detaljplanen bedöms vara förenlig med 3, 4 och 5 kap miljöbalken.

Plandata

Lägesbestämning Planområdet omfattar del av fastigheten Tyrislöt 1:29 på Norra Finnö, S:t Anna Skärgård i Söderköpings kommun.

Planområde har markerats med röd linje.

Areal Planområdet omfattar cirka 6 520 kvadratmeter, varav cirka 5 100 är kvartersmark och resterande är allmän plats natur.

Planavgränsning Planområdet gränsar till åkermark i öster och väster, till skogsmark i norr och i söder till väg 210 som går mellan Tyrislöt och Linköping. Norr om skogsområdet i planområdets norra del finns bostäder, likaså söder om väg 210 i planens södra del. I östra delen av planområdet går ett dike som avskiljer Tyrislöt 1:29 från Gäddvik 1:4.

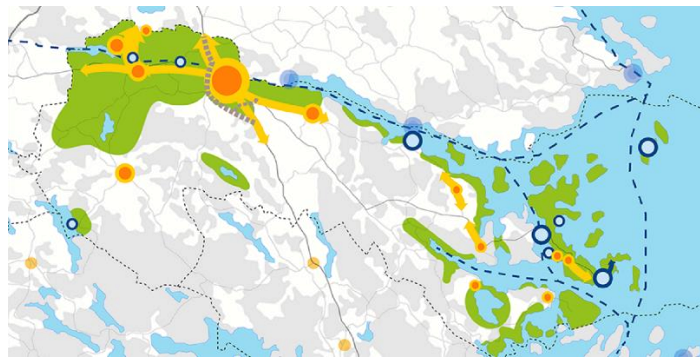
Markägoförhållanden Hela planområdet ägs av Söderköpings kommun.

Tidigare ställningstaganden

- Översiktliga planer**
- *Översiktsplan för Söderköpings kommun 2015-2030*, antagen av Kommunfullmäktige 2015-11-04 § 113
 - *Tillägg till översiktsplan för Söderköpings kommun lokalisering av vindkraft*, antagen av Kommunfullmäktige 2009-11-24 § 166

Föreslagen byggnation är belägen i anslutning till befintlig bebyggelse. Att ta planområdet i anspråk för byggnation anses därmed förenligt med hushållning av mark och de intentioner som anges i översiktsplanen. Planen redovisar en översiktlig strategi (se karta på sidan 4) där Tyrislöt anges som en nod för turism/besöksnäring – ett besöksmål och knutpunkt. Tyrislöt är ett utredningsområde och bedöms kunna utvecklas för att skapa underlag till infrastruktur och service som även gynnar åretruntboende. Noderna i ÖP kan utvecklas på initiativ av markägare och verksamhetsutövare i området. En förutsättning för att en sådan utveckling ska vara möjlig är att det finns vatten- och avloppsförsörjning till befintlig och tillkommande bebyggelse. Detaljplanens syfte är att möjliggöra en sådan utveckling genom att förbättra avloppsreningen för anslutna fastigheter och möjliggöra utbyggnad för utveckling av noderna på Norra Finnö.

Noder Översiktsplan 2015-2030

På grund av motstående intressen är området inte utpekad för vindkraft i det tematiska tillägget till översiktsplanen. Detaljplanen är på så vis i linje med det tematiska tillägget.

Detaljplaner

Området är inte detaljplanelagt sedan tidigare. Omkringliggande fastigheter är planlagda med byggnadsplan eller detaljplan.

- 05-STA-716 Förslag till byggnadsplan över del av Gäddvik 1:4
- 0582-P04/8 Detaljplan för del av Tyrislöt 1:4 mfl. Kanotcentrum

Beslut om planbesked för del av Tyrislöt 1:29 fattades av Samhällsbyggnadsnämnden 2018-06-05 §48 och syftar till att pröva markanvändningen reningsverk/teknisk anläggning i detaljplan.

Riksintressen

Hela planområdet ingår i följande riksintressen:

- Riksintresse enligt 4 kap 2 § MB Turism- och rörligt friluftsliv
- Riksintresse enligt 4 kap 3 § MB Obruten kust
- Riksintresse för friluftsliv enligt MB 3 kap 6
- Riksintresse för naturvård enligt MB 3 kap 6

Riksintressena bedöms påverkas positivt till följd av ett genomförande av planförslaget. Befintliga reningsverk berör samma riksintressen med placeringar närmre riksintressenas kärnvärden och har därmed större påverkan på riksintressena. Ett genomförande av planförslaget innebär en möjlighet att minska dessa anläggningars påverkan samtidigt som det bidrar till en bättre rening av avloppsvatten. En bättre rening har i sin tur positiva effekter för alla riksintressen eftersom en levande skärgård med god vattenkvalitet är en förutsättning för både friluftslivet och naturmiljön.

Strandskydd

Inom planområdet finns inga vattendrag. Det grävda dike som skiljer trakterna Tyrislöt och Gäddvik åt är inte vattenförande och inte heller markerat som dike i lantmäteriets topografiska karta. Det utökade strandskyddet om 300 meter berör inte planområdet. Området omfattas därmed inte av strandskydd.

En grundvattenförekomst finns registrerad i Vattenkartan. Av grundvattenförekomstens utritade form kan det antas att den exakta avgränsningen inte är utredd.

Fornlämningar och byggnadsminnen

Inom planområdet förekommer inga kända fornlämningar. Någon arkeologisk utredning har inte gjorts.

Generellt gäller att fornlämningar är skyddade enligt kulturmiljölagen. Den som exploaterar ett område ska se till att påverkan eller skador på kulturmiljön helst undviks eller begränsas. Det är enligt lagen förbjudet att rubba, avlägsna, gräva ut eller täcka över (genom bebyggelse), plantera eller på annat vis ändra eller skada en fast fornlämning.

Om fornlämningar påträffas under schaktningsarbeten ska dessa omedelbart avbrytas och anmälan om fyndet göras till Länsstyrelsen i Östergötland (2 kap. kulturmiljölagen). Byggnadsarbetet måste omedelbart stoppas och arkeologisk expertis tillkallas.

Program

Ett program för planområdet har inte upprättats. Utöver översiktsplanen finns också en fördjupad vision för Tyrislöt som anger att platsen ska få en förändrad markanvändning.

Fördjupad vision för Tyrislöt antogs av Kommunstyrelsen 2016-10-11 § 104. Området är utpekad för *områden för besöksnäringen (camping med serviceanläggningar)* samt *centrala områden*,

*bycentrumfunktioner (parkering utanför bykärnan). I den fördjupade visionen har inte något område för tekniska anläggningar av detta slag pekats ut. Hamnområdet där befintligt reningsverk är placerat idag är utpekade för *hamn och vattenområden* samt *centrala områden, bycentrumfunktioner*.*

Vision Tyrislöt ger inte något förslag på placering för nytt reningsverk inom det område som visionen omfattar utan föreslår att placering av reningsverket ska ske utanför Tyrislötsområdet. När placering av reningsverket och byggnadsvolym för reningsverket detaljstuderades inför ansökan om LOVA-bidrag var befintliga ledningsdragningar och tillgänglig yta avgörande för val av placering. Planförslaget innebär en avvikelse från Vision Tyrislöt. Ett välfungerande och utbyggbart reningsverk är nödvändigt för visionens genomförande.

För planarbetet har en lokaliseringstudering genomförts där aktuellt område i planförslaget förespråkas i första hand. Bedömningen har gjorts utifrån parametrarna markberedning, ledningsdragning, närhet till bebyggelse, trafik och buller, naturmiljö samt landskapsbild.

Behovsbedömning av MKB

En undersökning om betydande miljöpåverkan har gjorts. Undersökningen visar att betydande miljöpåverkan av detaljplanens genomförande inte kan uteslutas enligt PBL (2010) 4 kap 34§ och MB 6 kap 5§. En strategisk miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning har därför gjorts för att utreda frågan vidare. Avgränsningen av miljöbedömningen har samrått med Länsstyrelsen. Den strategiska miljöbedömningens slutsats är att de sammantagna miljökonsekvenserna av ett genomförande av detaljplanen är mer positiva än att fortsätta med dagens lösningar.

Övriga kommunala beslut

Planförslaget bedöms inte strida mot kommunala riktlinjer eller styrdokument.

Naturmiljö och markförutsättningar

Naturmark och djurliv

Marken inom planområdet utgörs av åkermark (vallodling), väg med diken och slänter samt skog. Inga områden inom planområdet är upptagna i det kommunala naturvårdsprogrammet.

På norra delen av planområdet finns lövskog, vilket planläggs som *natur*. Skogen skiljer av kvartersmarken från privata fastighetsägare i norr och säkerställer att naturmarken har ett långvarigt skydd.

Inom kvartersmark framgår det genom bestämmelsen m_1 att träd ska planteras. Träden bör vara av inhemsk svensk art. Vid plantering och vid fundering kring vilken art som är passande kan kommunekologen rådfrågas.

Biotopskydd

Inom planområdet finns ett dike i jordbruksmark som omfattas av det generella biotopskyddet. Diket regleras med planbestämmelsen n_1 och får endast läggas igen på grund av miljö- eller säkerhetsskäl.

Landskap

Det omgivande landskapet präglas av små åkrar och lotter som omges av hållmarksskog (se Vision Tyrislöt). I skogsdungarna finns områden med ekar som har potential att bilda ekologiska värden. Inga sådana ekar finns inom planområdet och deras placering är inte heller sådan att de riskerar skuggas av kommande utbyggnad.

Geotekniska förhållanden

Enligt jordartskartan består marken av glacial lera, postglacial lera och urberg.

Markförhållandena som undersökts via SGU:s jordartskarta innebär att någon stabilitetsutredning inte behöver göras i detaljplaneskedet. I bedömningen av behovet av stabilitetsutredning har geotekniskt sakkunnig konsulterats. Dock har en stabilitetsutredning för diket som är beläget längs planområdets västra gräns genomförts för att säkerställa att planförslaget inte äventyrar markens stabilitet runt diket. Utredningen visar på att för befintliga förhållanden och lovpliktiga laster (högst 10 kPa) bedöms stabilitetsförhållanden för erhållen geometri av diket längs västra plangränsen som tillfredsställande och uppfyller rekommendationer enligt IEG:s tillämpningsdokument Rapport 6:2008. För ytlaster beläget vid släntkrön som överstiger lovpliktiga laster (>10 kPa) bedöms stabilitetsförhållandena ej som tillfredsställande. Stabilitetshöjande åtgärder erfordras vid nybyggnation överstigande 10 kPa. Exempel på stabilitetshöjande åtgärd är pålgrundläggning.

Tillfälliga schakter bör följa råden i ”Schakta säkert” för säkra slänlutningar i befintliga jordar.

En geoteknisk undersökning har gjorts i samband med projektering för att säkerställa byggnadens exakta placering.

Miljöförhållanden**Miljö kvalitetsnormer**

Miljö kvalitetsnormer (MKN) är juridiskt bindande styrmedel som regleras i miljöbalkens femte kapitel. För detaljerad information om miljö kvalitetsnormer hänvisas till Miljökonsekvensbeskrivningen. Sammantaget bedöms

detaljplanens genomförande inte förhindra måluppfyllelsen för miljökvalitetsnormerna.

Förorenad mark

Inom planområdet finns ingen uppgift om förorenad mark. Om förorening påträffas under schaktningsarbeten ska dessa omedelbart avbrytas och expertis tillkallas.

Radon

Området ligger inte inom riskområde för markradon. Skulle det visa sig att problem med höga radonhalter uppstår gäller Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om radon på arbetsplatser (SSMFS 2018:10). Åtgärder i form av exempelvis fläktar behöver då vidtas för att säkerställa en god arbetsmiljö.

Störningar (buller, lukt m.m.)*Buller*

I samband med miljökonsekvensbeskrivningen har en bullerutredning genomförts. För detaljplaner information hänvisas miljökonsekvensbeskrivningen. Buller definieras som önskat ljud och påverkar hälsa och välbefinnande av till exempel störd sömn eller nedsatt prestationsförmåga. Den långsiktiga påverkan är ökad stress som kan ge upphov till hjärt- och kärlsjukdomar. Aktuellt området bedöms inte vara bullerstört i nuläget. Befintliga reningsverket i Sanden och Tyrislöt genererar viss buller från tung trafik som passerar nära bostäder och campingar.

Den samlade bedömningen av uppförande av avloppsreningsverket kommer innebära att ett område som i nuläget inte är bullerutsatt kommer utsättas för artificiella ljud. Buller från den dagliga verksamheten bedöms kunna klara Naturvårdsverkets riktlinjer så länge ljudkällan understiger 105 dBA. Riktlinjer för ljudnivåer utomhus riskeras att överstigas i samband med byggnationen av reningsverket, framför allt i samband med pålning. Detta sker dock under en begränsad period.

Som åtgärd föreslås kan placering av yttre installationer förläggas så att de riktas bort från bostäder. Vid behov kan bullerskydd i form av skärmar eller vallar uppföras, detta gäller även temporära skydd i samband med byggnation.

Bullermätningar rekommenderas att genomföras efter idriftsättning för att verifiera att bullernivåerna klaras vid närliggande bostadshus.

Lukt

För att bedöma luktbidraget från det planerande reningsverket har AFRY genomfört ett PM för att bedöma luktutsläppen och dess påverkan på omgivningen. För detaljerad information

hänvisas till PM – Luktutredning för nytt avloppsreningsverk i Tyrislöt.

I Sverige finns det i dagsläget inga generella rikt- eller gränsvärden för luktande föroreningar som människor exponeras för i omgivningen. För denna rapport är framräknade omgivningshalter baserade på norska riktvärden. I och med att mekanismerna bakom luktupplevelser inte är klarlagda fullt ut kan man inte konstruera ett tillförlitligt mätinstrument. Alla luktmätningar måste därmed göras sensoriskt. Det finns dock en svensk, och tillika europeisk, standard hur en sådan mätning ska gå till (SS-EN 13725).

Utifrån de antaganden och de spridningsberäkningar som gjorts i utredningen bedöms ett reningsverk av den kapacitet som planeras i Tyrislöt bidra till viss lukt vid närliggande bostäder om inga luktreducerande åtgärder vidtas. Beräkningarna visar att utsläpp som inte renas överskrider de norska riktlinjer som finns för lukt. Genom reningstekniska åtgärder med cirka 95 % verkningsgrad kan luktdraget minskas till en nivå som motsvarar 0,2–0,5 l.e/m³ vid närmaste bostäder. Med ökad utsläppshöjd visar modelleringar att ytterligare reduktion av halterna erhålls vid närmaste bostäder till en nivå motsvarande ca 0,02 l.e/m³ som timmedel 99- percentil. Vid denna nivå bedöms inga luktolägenheter förekomma.

Generellt sett kan man konstatera att det i litteraturen inte återfunnits några belägg för att hälsoeffekter kan förekomma på grund av utsläpp av bakterier eller endotoxiner från avloppsreningsverk. I Boverkets tidigare rekommendationer anges ett skyddsavstånd om 200 meter utifrån konstaterandet att bakteriehalter inverkan är obetydlig jämfört med bakgrundshalter vid detta avstånd. Detta bedöms gälla för aerosolbildande källor som öppna bassänger. Eftersom det planerade reningsverket vid Tyrislöt ej har några öppna bassänger mot atmosfär bedöms smittspridning inte vara en dimensionerande faktor.

Sammanfattningsvis bedöms den föreslagna lokaliseringen av det planerade reningsverket vara lämplig med avseende på lukt under vissa förutsättningar. Reningsverket bör vara inneslutet och installeras med någon typ av reningsteknik för utgående luktande ventilationsluft, i första hand föreslås ett biofilter. I samband med idriftsättning av reningsverket föreslås att luktprovtagning görs för att verifiera luktutsläppen. Frågan behandlas vidare i den beskrivning som tas fram som bilaga till anmälan om miljöfarlig verksamhet.

Lokaliseringen bedöms inte heller riskera att negativa hälsoeffekter orsakas i omgivningen på grund av smittspridning.

Landskapspåverkan

I den lokaliseringsutredning som genomförts av Ensucan framkommer det att landskapspåverkan av aktuellt område bedöms som stor negativ. Verksamhetsområdet kommer vara det första boende och besökare ser när de anländer till Tyrislöt då det ligger direkt i anslutning till vägen.

För att minska den negativa omgivningspåverkan regleras med bestämmelsen m₁ att träd ska planteras som visuellt omgivningsskydd. Träden ska planteras inom kvartersmarken för reningsverket för att minimera fokuset på byggnaden.

Utöver detta regleras det även med bestämmelsen f₂ på plankartan att ljuskällor ska riktas nedåt och avskärmas så att direkt ljus inte når omgivande bebyggelse eller naturområde.

Risk och säkerhet

Planförslaget kan ha en positiv inverkan på risken för bakteriespridning då befintligt verk i Sanden har en reningsgrad som inte är tillfredsställande som medför en förhöjd risk för bakteriespridning. I övrigt förväntas inga förändringar gällande risk och säkerhet.

Planområdet ligger inte utsatt för en höjning av havsnivån och är omgivet av ett antal skogbeväxtade höjder.

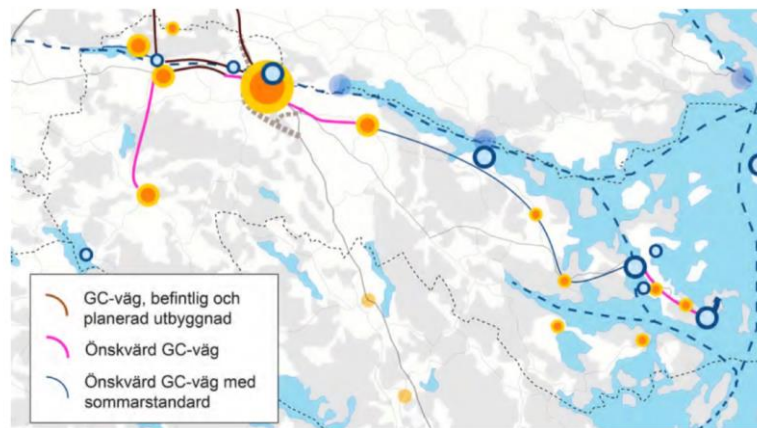
Bebyggelse och service

Bebyggelseområden

Planområdet är inte bebyggt sedan tidigare med undantag för den väg som går längs södra planområdesgränsen. Söder om planområdet finns bostadsbebyggelse, norr om planområdet finns också bostadsbebyggelse.

Planförslaget innebär att marken bebyggs med tekniska anläggningar (reningsverk och transformatorstation), att ytor hårdgörs för att underlätta för de transporter som krävs för tillsyn av verket, påfyllning av kemikalier och slamtömning.

För att inte förhindra en eventuell framtida utbyggnad av cykelbana längs väg 210 planläggs kvartersmark (reningsverket) med avstånd från den befintliga vägen. Väg 210 är statlig och Trafikverket har vägrätt.

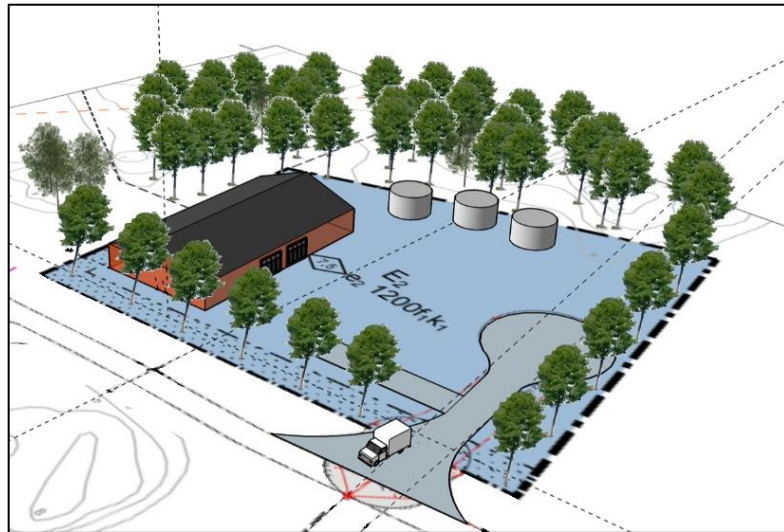

Översiktsplanens ställningstagande om utveckling av cykelvägnätet.

Reningsverket kommer i ett första skede bestå av en byggnad för reningsprocessen samt tankar vars användning är kopplade till reningsprocessen. Tankarna kan delvis komma att grävas ner alternativt byggas in. Eftersom belastningen på reningsverket är olika under sommar och vintertid kommer reningsverket utformas med parallella linor så att reningsprocessen kan anpassas efter aktuell belastning.

Gestaltningen av den nya bebyggelsen ska förhålla sig till den omgivande bebyggelsens arkitektur. Aktuellt område utgör det första mötet med Tyrislöt från väg 210. En genomtänkt gestaltning av byggnaden som knyter ihop skärgårdsbebyggelsen är därför nödvändig. Planområdet ligger i en långsam kurva med siktlinjer över delar av vallodlingarna. I väster skymms sikten av en åkerholme som gör att det bildas ett hörn mellan åkerholmen och skogspartiet i norr. Placeringen av byggnader behöver därför ske på ett sådant sätt att åkerholmen och skogspartiet ger stöd åt de nya byggnaderna. För att behålla siktlinjerna utmed vägområdet längs väg 210 har marken prickmarkerats på plankartan dvs marken får inte bebyggas. Prickmark (mark som inte får bebyggas) har även lagts in längs det dike som följer fastighetsgränsen i väster för att bebyggelsen inte ska placeras direkt intill slänten.

En del av byggrätten kommer reserveras för eventuellt behov av förrådsbyggnader kopplade till driften av de kommunala anläggningar som finns i området.

Montage på plankarta. Illustrationen visar en byggnad på 700 kvadratmeter samt de ytor som krävs för infart och vändning för slambil med släp. Maximal byggnadsarea på kvartersmarken (blått område) är 1200 kvadratmeter. Observera att planområdet omfattar naturområde norr om kvartersmarken.

Bostäder

Fritidsbostäder/permanentbostäder finns inte inom planområdet. Bostäder finns i Gäddvik norr om planområdet samt i Tyrislöt söder om planområdet.

Arbetsplatser och annan bebyggelse

Reningsverket är en arbetsplats för kommunens serviceförvaltning (VA-enheten) som har tillsyn över reningsverken.

Offentlig service

I närområdet finns kommunal badplats, hamn och kollektivtrafik med båt. Östgötatrafiken trafikerar området med närområdestrafik.

Kommersiell service

Kommersiell service finns på Tyrislöts camping och på S:t Anna Kajakuthyrning.

Byggnadskultur och gestaltning

För att anpassa bebyggelsen efter den lokala byggnadstraditionen regleras gestaltning av ny byggnation genom varsamhetsbestämmelsen k_1 som hänvisar att fasader ska vara av trä och målas med faluröd färg. Eftersom bebyggelsen i storlek liknar ekonomibygnader till jordbruket kan det vara lämpligt att anknyta till samma stil. Ytterligare regleras utformningen genom bestämmelsen f_1 endast sadeltak.

I angränsande detaljplan är bebyggelsens utformning reglerad i syfte att ta tillvara skärgårdsmiljön. Planbestämmelser för tillkommande bebyggelse i den angränsande detaljplanen, 0582-P04/8 Detaljplan för del av Tyrislöt 1:4 m.fl. Kanotcentrum, är följande:

- Byggnadernas fasader ska vara av stående träpanel som avfärgas med falu rödfärg.
- Takmaterialet ska vara rött lertegel.
- Bostadshusens vindskivor, knutar och fönster ska vara i täckande färg.

Tillgänglighet

Planområdet har inte några stora höjdskillnader vilket ger förutsättningar för en god tillgänglighet inom området. Verksamheten är inte av den sort som måste vara tillgänglig för allmänheten. Krav på tillgänglighet beror på verksamhetens art och kommer bevakas vidare i lovgivningsprocessen.

Vattenområden

Inom planområdet finns inga vattenområden.

Verksamheten kommer innebära att det avloppsvatten som renats på platsen behöver släppas ut från planområdet. I anmälan om miljöfarlig verksamhet kommer det beskrivas hur det ska ske. Alternativ ska diskuteras med miljökontoret inför anmälan.

Jordbruksmark

Planområdet består idag av mark som används för vallodling och arrenderas ut till en lantbrukare.

För en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön (Miljöbalken 2 kap 6 §).

Miljöbalken beskriver att mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning (Miljöbalken 3 kap 1 §).

Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse enligt Miljöbalken (3 kap 4 §). Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra ett rationellt skogsbruk.

En lokalisering längs befintlig ledningsdragning främjar en god hushållning med mark genom att omläggning av ledningar minimeras. Varken befintlig placering i Tyrislöts hamn och i

Sanden kan användas till nytt reningsverk på grund av att det nya reningsverket har för stora ytkrav jämfört med den mark som finns tillgänglig. Ytkraven för verksamheten är större för befintliga reningsverk eftersom nytt reningsverk är anpassat efter skillnaden i belastning sommar- respektive vintertid. Tillräckliga ytor för vändning av slambämningsfordon med släp krävs också.

För att skapa förutsättningar för att bygga ett avloppsreningsverk som kan anpassa reningsprocessen efter belastning och säsong krävs en byggnad som kan inrymma det som kallas ”parallella linor” vilket innebär att delar av verket kan kopplas på vid högre belastning och kopplas bort vid lägre belastning. För detaljplanen innebär det att reningsverkets huvudbyggnad kommer behöva en byggrätt om drygt 700 kvadratmeter. Utöver detta krävs utrymme för slambil med släp inom kvartersmarken och avfart/påfart utformad efter den tunga trafikens behov. Marken på Norra Finnö är kuperad och en lokalisering på skogsmark skulle innebära omfattande sprängning vilket inte bedöms rimligt ur ett ekonomiskt perspektiv. Sprängning i den omfattning som skulle vara nödvändig innebär dessutom stor påverkan på landskapsbilden.

Utifrån den lokaliseringstudie som genomförts av Ensucon AB förespråkas aktuellt område i första hand. Ett avloppsverk anses vara ett väsentligt samhällsintresse. Biologisk mångfald inom jordbruksmark är generellt låg och sett till ett regionalt och nationellt perspektiv är arealen som omfattas av liten betydelse.

Ianspråktagande av jordbruksmark för markanvändningen (E₁ - teknisk anläggning reningsverk och E₂ - transformatorstation) motiveras med följande:

- Reningsverket är ett angeläget allmänt intresse.
- Lokalisering på skogsmark skulle innebära omfattande sprängning och är inte skäligen ur ett ekonomiskt perspektiv eller med tanke på landskapsbilden.
- Lokaliseringen innebär god hushållning med mark eftersom den minimerar behovet av nya ledningsdragningar.
- Platsen ger också utrymme för framtida utbyggnad vilket ytterligare stärker markhushållningsperspektivet.

Gator och trafik

Gatunät

Inom området finns idag inte något gatunät. Angöring till planområdet kommer ske från väg 210.

SÖDERKÖPING.SE

PLANBESKRIVNING 16(20)

Dnr: SBF 2018–1456

*Fordonstrafik och
farligt gods*

Tillsynsfordon, kemikaliehantering och slamtömning passerar idag planområdet på väg mot Tyrislöts hamn. Planförslaget innebär att transportererna kommer ha sin målpunkt i början av Tyrislötsområdet. Trafiken består av fordon för tillsyn, slamtömning och kemikaliepåfyllning som innebär upp till 10 – 20 fordonsrörelser per vecka. Utifrån antalet fordonrörelser per dag innebär det att avloppsverket kommer stå för mindre än 1,1 procent av samtliga fordon längst med 210 årligen. Under månaderna med lägst antal fordonsrörelser per dag kommer planerad verksamhet att stå för mindre än 1,6 procent av samtliga fordon.

Kemikaliepåfyllningen innebär transport av farligt gods. In- och utfart från området sker inom planområdet och bedöms ha goda siktförhållanden samtidigt som lutningen är flack vilket är positivt för att minimera risken för upphinnandeolyckor. Antalet transporter av farligt gods är beroende av lagringsmöjligheterna i reningsverket. Frågan kommer behandlas vidare i anmälan om miljöfarlig verksamhet.

Planförslaget innebär även att den tunga trafik som passerar genom Sanden och Tyrislöt till befintliga reningsverk kommer att upphöra.

Gång- och cykeltrafik

Det finns inte något gång- eller cykelvägnät utbyggt på Norra Finnö.

Kollektivtrafik

Östgötatrafiken trafikerar området med närtrafik.

*Parkering, angöring,
utfart*

Angöring till verksamheten kommer ske från väg 210. Parkeringsplatser för verksamheten kommer lösas på kvartersmark.

Teknisk försörjning

Dagvatten

Dagvatten är det vatten som rinner från tak, vägar och andra hårdgjorda ytor. Dagvattnet bör så långt möjligt renas lokalt med naturliga metoder som infiltration till grundvattnet, avdunstning och fördröjningsmagasin. Dagvattenhanteringen ska planeras med hänsyn till klimatförändringarna och de effekter och konsekvenser de kan få inom planområdet.

För planarbetet har en dagvattenutredning genomförts. För detaljerad information hänvisas till den. Slutsatsen i utredningen visar att det finns gott om yta inom kvartersmark för fördröjning av dagvatten. Vid kombinationen extremt regn och extrem exploateringsgrad krävs för ett regn med 10 minuters varaktighet en fördröjningsyta på ca 16 x 16 meter vilket motsvarar cirka 5 % av total yta för kvartersmark. Detta

anses det finnas gott om utrymme för inom planerad kvartersmark. Dock kommer volymerna och ytorna öka vid regn med längre varaktighet – intensiteten är dock som högst vid 10- årsregnet.

Finnfjärden (VISS ID: SE581820-165500) är recipient för områdets dagvatten. Den ekologiska statusen har bedömts till ”måttlig” medan den kemiska statusen bedömts till ”uppnår ej god”. Enligt VISS (Vatteninformationssystem Sverige) är miljökvalitetsnormerna för Finnfjärden God ekologisk status 2027 God kemisk ytvattenstatus. Problemen består framförallt av övergödning vilket ett genomförande av planförslaget bidrar till att motverka.

Planens genomförande påverkar möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormen för Finnfjärden positivt.

El

EON Energidistribution är ledningsägare i området. Inom planområdet finns inte några elledningar. Norr om planområdet finns en luftburen elledning. Anslutning kommer behöva ske till elnätet.

Anläggningen kommer värmas med hjälp av luftvärmepump.

Bredband och tele

Skanova är nätägare för tele. IP Only planerar att bygga ut fiber till Norra Finnö.

Anfall

Avfallshanteringen ska ske i enlighet med kommunens föreskrifter.

Sociala frågor

Tillgänglighet

Tillgängligheten till området behöver vara god för de som besöker anläggningen i sitt arbete. Någon tillgänglighet för allmänheten krävs inte.

Barnperspektiv

Ur ett barnperspektiv bidrar ett genomförande av planen till en säkrare miljö vid den kommunala badplatsen i Sanden.

Genomförande

Organisatoriska frågor

Tidplan

Beslut om planuppdrag: 2018-06-05 § 48

Beslut om samråd och granskning: 2018-10-02 § 83

Samråd: 4 oktober – 26 oktober 2018

Granskning 1: 15 januari – 15 februari 2019

Nytt beslut om granskning: 2021-09-29 § 90

Granskning 2: 8 oktober – 29 oktober 2021

Granskning 3: 29 juni – 30 juli 2023

Antagande: 2023-10-16 §110

Laga kraft: 2024-08-29

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år efter att detaljplanen har vunnit laga kraft.

Ansvarsfördelning

För utbyggnad inom kvartersmark ansvarar VA-enheten. VA-enheten ansvarar för att söka erforderliga lov och tillstånd för verksamheten. Reningsverkets omfattning avgör ifall det gäller tillståndspliktig C-verksamhet (då prövningen görs av Länsstyrelsen) eller om verksamheten är anmälningspliktig (då görs anmälan till miljökontoret).

Huvudmannaskap

Kommunens VA-kontor är huvudman för de allmänna vatten och avloppsanläggningarna inom planområdet. Området ingår i verksamhetsområde för vatten, spill- och dagvatten. Söderköpings kommun är huvudman för allmänna ytor inom planområdet. E.ON Energidistribution är huvudman för elnätet.

Exploatören ansvarar för att överenskomma med respektive ledningsägare om anslutning av den nya bebyggelsen.

Kvartersmark

Fastighetsägaren Söderköpings kommun svarar för genomförandet och för byggnation av anläggningar inom kvartersmark på fastigheten Tyrislöt 1:29.

Avtal

Eftersom det gäller utbyggnad av kommunala anläggningar kommer inte exploateringsavtal tecknas.

Fastighetsrättsliga frågor

*Fastighetsbildning,
gemensambetsanläggning
mm.*

Det kommer inte att krävas nya fastighetsbildningar till följd av ett genomförande av planförslaget. Eventuella fastighetsbildningsfrågor handläggs av Lantmäteriet efter ansökan om åtgärd. Ersättningar för marköverföringar och bildande av servitut eller ledningsrätt, bestäms genom överenskommelse mellan berörda parter. Om parterna inte kommer överens kan lantmäterimyndigheten besluta om ersättningen i lantmäteriförrättningen.

Gemensambetsanläggningar

Inga gemensambetsanläggningar behöver bildas.

Rättigheter

Arrende finns för den aktuella delen av fastigheten och är under omförhandling.

Befintliga ledningsrätter och servitut

Inga ledningsrätter belastar området. Befintliga avlopps- och dricksvattenledningar kommer flyttas. Nya ledningsrätter för el och tele/fiber kan behöva skapas. Möjlighet att förlägga ledningar på allmän väg finns.

Eventuella servitut redovisas i fastighetsförteckningen.

Tillkommande ledningsrätter och servitut

Respektive ledningsägare är ansvariga för att påtala behov av ledningsområde i detaljplanen och för att upprätta servitut eller ansöka om ledningsrätt inom fastigheten. Inga markreservat skapas för ledningar.

Ekonomiska frågor

Planekonomi

Detaljplanarbetet finansieras av Söderköpings kommun eftersom avloppsförsörjningen är en kommunal angelägenhet. VA-enheten svarar för genomförandekostnader inom kvartersmark. Kommunen kommer inte att få några intäkter av ett genomförande av detaljplanen. Detaljplanens genomförande kräver utbyggnad av ny allmän plats (infarter) samt utbyggnad inom kvartersmark (reningsverket). För kostnader för genomförandet av detaljplanen är Söderköpings kommun ansvarig.

Vatten och avlopp

Kostnader för utbyggnad av det allmänna vatten och avloppsnätet finansieras genom anslutningsavgift enligt gällande VA-taxa. Drift och underhåll finansieras genom brukningsavgifter enligt gällande VA-taxa.

El, tele, med mera

Anslutnings- och brukningsavgifter tas ut enligt taxa för respektive ändamål av ledningsägare och operatörer.

Tekniska frågor

Tekniska utredningar

Inga tekniska utredningar behöver genomföras under planarbetet.

Konsekvenser av planens genomförande

Avvikelse från ÖP

Planförslaget överensstämmer med intentionerna i gällande översiktsplan.

Miljökonsekvenser

Detaljplanen kommer lokalt inte medföra att någon miljö kvalitetsnorm överskrids. En strategisk miljöbedömning/MKB har upprättats för att analysera miljökonsekvenserna av detaljplanen. Den strategiska miljöbedömningen har kommit fram till att huvudalternativet

(att bygga nytt reningsverk på den aktuella platsen) är att föredra framför nollalternativet.

Medverkande tjänstemän

Aline Eriksson

Plan- och bygglovschef

Linnea Bergh

Planarkitekt

Veronica Nuija

Fysisk planerare

Johanna Knutsson

Planarkitekt

Planbeskrivningen har upprättats av samhällsbyggnadsförvaltningen, Söderköpings kommun av Johanna Knutsson, planarkitekt, Veronica Nuija, fysisk planerare, och Linnea Bergh, planarkitekt i samråd med Stefan Eidborn, Projektledare mark/infrastruktur, Stadsarkitekt, upphandlad VA-konsult, upphandlad miljökonsult, miljökontoret, markförvaltare och övriga berörda tjänstemän inom kommunen.

Revidering efter granskning

- Efter den tredje granskningen som hölls mellan 2023-06-29 – 2023-07-30 har en stabilitetsutredning genomförts efter synpunkter från SGI. En sammanfattning av utredningen har lagts till under kapitlet geoteknik i planbeskrivningen. I övrigt har endast redaktionella ändringar gjorts.

Bilagor

1. Undersökning om betydande miljöpåverkan
2. Strategisk miljöbedömning och MKB
3. Lokaliseringsutredning
4. Illustrationsmaterial
5. PM Geoteknik och Markteknisk undersökningsrapport
6. PM Luktutredning för nytt avloppsverk i Tyrislöt
7. Dagvattenutredning
8. Stabilitetsutredning